2016-8-RE

CAUSA 2016-8-RE

(Prados Piedra c/ Principat d'Andorra)

Número de registre 116-2016. Recurs d'empara

Sentència del 10 d'octubre del 2016

BOPA núm. 60, del 19 d'octubre del 2016

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 8 de març del 2016, per la representació processal del Sr. Jordi Prados Piedra, mitjançant el qual interposa un recurs d'empara contra la sentència del 28 de juliol del 2015, dictada pel Tribunal de Corts, i contra la sentència del 22 de gener del 2016 i l'aute del 22 de febrer del mateix any, dictats per la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració del dret a la jurisdicció, reconegut a l'article 10 de la Constitució, en els seus vessants dels drets a la presumpció d'innocència, a obtenir una decisió fonamentada en Dret, a un procés degut i a un judici de durada raonable, i també per una presumpta vulneració dels drets a la intimitat i al secret de les comunicacions, reconeguts als articles 14 i 15 de la Constitució, respectivament, i, atès que demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets abans esmentats, que declari la nul·litat de les resolucions objecte de recurs i que declari l'absolució del recurrent arxivant i/o sobreseient la causa i, subsidiàriament, no condemnant el recurrent al pagament de la responsabilitat civil i dispensant-lo de la pena d'inhabilitació;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 14, 15, 41, 88 i 98 c);

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítol sisè;

Vist l'informe del Ministeri Fiscal del 8 d'abril del 2016;

Vist l'aute del Tribunal Constitucional del 7 de setembre del 2016, que va admetre a tràmit, sense efectes suspensius, el recurs d'empara 2016-8-RE;

Vist l'escrit d'al·legacions presentat, el 26 de setembre del 2016, per la part recurrent;

Vistes les conclusions formulades, dintre de termini, per la part recurrent i pel Ministeri Fiscal;

Escoltat l'informe del magistrat ponent, Sr. Isidre Molas Batllori;

Antecedents

Primer

El 28 de juliol del 2015, mitjançant sentència, el Tribunal de Corts va condemnar el Sr. Jordi Prados Piedra, com a responsable penal en concepte d'autor d'un delicte major continuat de revelació de secrets o d'informacions per part d'un funcionari, afectant a la intimitat d'una persona (tipificat a l'article 377.3 del Codi penal), sense la concurrència de circumstàncies modificatives de la responsabilitat penal, a les penes de 2 anys de presó condicional, amb un termini de suspensió de la condemna de 4 anys, i d'inhabilitació per a l'exercici del càrrec de policia per un període de 4 anys, així com al pagament de les despeses processals causades.

En concepte de responsabilitat civil, el Tribunal de Corts va condemnar el Sr. Jordi Prados Piedra a pagar al Sr. J. S. B. la indemnització de 3.000,00 € en reparació del perjudici moral sofert.

Segon

La representació processal del Sr. Jordi Prados Piedra va interposar un recurs d'apel·lació contra aquesta sentència i, el 22 de gener del 2016, la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia va dictar una sentència en què desestimava aquest recurs d'apel·lació, tanmateix, revocava parcialment la decisió de la primera instància pel que feia a la indemnització en concepte de responsabilitat civil, ja que la reduïa a 2.000,00 €. Així mateix, confirmava la resta de pronunciaments continguts en la resolució del Tribunal de Corts.

Tercer

La representació processal del Sr. Jordi Prados Piedra va presentar, aleshores, un incident de nul·litat d'actuacions per tal com va considerar que s'havia vulnerat el seu dret a la jurisdicció, reconegut a l'article 10 de la Constitució, en diversos dels seus vessants, així com els drets a la intimitat i al secret de les comunicacions, reconeguts als articles 14 i 15 de la Constitució.

Quart

El 22 de febrer del 2016, la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia va dictar un aute en què desestimava l'incident de nul·litat d'actuacions esmentat.

Cinquè

El 8 de març del 2016, la representació processal del Sr. Jordi Prados Piedra va interposar un recurs d'empara contra la sentència del 28 de juliol del 2015, dictada pel Tribunal de Corts, i contra la sentència del 22 de gener del 2016 i l'aute del 22 de febrer del mateix any, dictats per la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració dels drets esmentats en l'encapçalament d'aquesta sentència.

La part recurrent manifesta que en el decurs del procediment hi ha hagut diverses irregularitats processals. Concretament, atesa la seva incoació per un delicte menor tipificat a l'apartat 1 de l'article 377 en lloc de l'apartat 3. Això és de cabdal importància, perquè a la data dels fets, l'any 2009, d'acord amb l'article 87.2 del Codi de procediment penal una intervenció telefònica només es podia dur a terme per delictes menors de corrupció o de tràfic d'influències, motiu pel qual aquesta part considera les escoltes telefòniques nul·les.

Segons el parer de les jurisdiccions penals es tracta d'un error taquigràfic i el fet que sigui el Tribunal de Corts que hagi intervingut, i no el Tribunal de Batlles, ho demostra. Tanmateix, la part recurrent retreu als òrgans judicials no haver esmenat en cap moment del procediment aquest error.

El recurrent considera que s'han vulnerat els seus drets a la intimitat i al secret de les comunicacions pel fet d'investigar, sense demanar el seu consentiment, les consultes que havia efectuat des del seu número d'usuari. Al·lega que tots els agents tenen accés a les fitxes de terceres persones que consten en la base de dades del Servei de Policia, i que no va informar ningú del seu contingut, ni va revelar cap secret. Segons el seu parer s'han vulnerat els drets esmentats perquè ningú el va informar que podia ser controlat i perquè aquesta intromissió es va efectuar sense un manament judicial motivat. En aquest sentit, considera que és aplicable al seu cas la sentència Copland del Tribunal Europeu dels Drets Humans en què es declara que les trucades professionals estan compreses dins la noció de "*vida privada*" del treballador.

Per analogia, al·lega que s'ha produït una intromissió il·legítima en l'àmbit de la seva intimitat personal, consistent en obtenir informació sobre els destinataris de les consultes efectuades, el moment en què es van efectuar i la seva durada.

Així mateix, aquests drets també s'haurien vulnerat a causa de les intervencions telefòniques efectuades al seu encontre. Segons el seu parer, l'aute que autoritza aquest mitjà no s'ha motivat de manera raonable, ni era necessari, ni proporcional, en relació amb les sospites que suposadament existien sobre ell. Retreu que les escoltes s'haguessin realitzat abans de les declaracions dels implicats. Així mateix, en relació amb aquest punt, també retreu el procediment seguit per les pròrrogues dictades, les quals no estarien tampoc justificades, i pel fet que es va decretar una interrupció momentània de les escoltes que es van reprendre després, tampoc s'adirien al termini total permès per l'article 87.2 del Codi de procediment penal. Per aquests motius, aquestes intervencions de les comunicacions telefòniques del recurrent serien nul·les.

Seguidament, el recurrent manifesta que s'hauria vulnerat el dret a un judici de durada raonable, cosa que l'hauria perjudicat de manera greu, ja que d'ençà del seu processament, el 24 de novembre del 2010, estava suspès de sou i de feina. Si bé és cert que aquesta representació processal va plantejar unes qüestions prèvies, aquestes no es van resoldre fins al 17 d'octubre del 2014, i després de diversos insistiments d'aquesta part. Des de la data de l'aute de processament fins a la sentència de juliol del 2015, han transcorregut més de 5 anys. Se citen els criteris emprats tant pel Tribunal Constitucional, com pel Tribunal Europeu dels Drets Humans a l'hora d'analitzar aquesta "*durada*" i

es conclou que la causa no era complexa, que l'actitud processal de la part recurrent va estar correcta i no s'entenen els motius que justificarien les dilacions en la resolució. En relació amb aquest punt, atès que el perjudici causat és irreparable, el recurrent demana la seva absolució i l'arxiu d'aquesta causa, i subsidiàriament, la dispensa de la pena d'inhabilitació.

Segons el parer d'aquesta part, el Tribunal de Corts no es va pronunciar sobre el fet que les dades facilitades pel recurrent no afectaven el dret a la intimitat de les persones afectades. Aquestes dades es podrien haver obtingut a través dels registres públics. Considera que s'ha de distingir entre la protecció de les dades de caràcter personal i el dret a la intimitat, i manifesta que no ha revelat cap dada sensible. Per aquest motiu, el Tribunal de Corts hauria incorregut en una incongruència omissiva.

El recurrent manifesta igualment que s'ha comés un error en l'apreciació de les proves que desembocaria en una decisió errònia i fonamentada en consideracions que no serien certes. Ni de les declaracions dels testimonis, ni de les escoltes de les seves converses telefòniques es desprenen les conclusions a les quals ha arribat el Tribunal de Corts. El recurrent, segons el seu parer, no tenia accés a certes informacions, i si bé és cert que va consultar algunes fitxes, ho va fer per curiositat, i res acredita que hagués facilitat cap informació.

En un altre ordre de coses, considera que la pena no està ajustada a les seves circumstàncies, ja que s'hauria d'haver tingut en compte que es va acordar, com a mesura cautelar, la suspensió provisional de sou i de feina fins a la resolució judicial, els efectes lògics de la qual exposa de manera precisa. Afegeix que l'import de la responsabilitat civil és arbitrari, perquè no s'han acreditat els danys morals patits per la persona afectada, la situació de la qual no seria conseqüència dels seus actes, sinó dels de la persona amb la qual havia tingut incidents.

També considera, que se li ha imposat una pena accessòria superior a la pena principal, ja que també s'ha de comptar el temps d'inhabilitació provisional i d'acord amb l'article 38.2 del Codi penal i de la sentència recent del Tribunal Europeu dels Drets Humans (Gouarré c/ Principat d'Andorra) la pena secundària no pot superar la pena principal.

Per acabar, la representació processal del recurrent demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets abans esmentats, que declari la nul·litat de les resolucions objecte de recurs i que declari l'absolució del recurrent arxivant i/o sobreseient la causa i, subsidiàriament, no condemnant el recurrent al pagament de la responsabilitat civil i dispensant-lo de la pena d'inhabilitació.

Sisè

El 8 d'abril del 2016, el Ministeri Fiscal va presentar un informe en què manifesta que de la integralitat de les actuacions practicades en el marc del sumari seguit contra el recurrent no es desprèn la vulneració de cap dels drets al·legats. Els tribunals han exposat en les seves resolucions els motius pels quals s'havia reobert un procediment sobresegut provisionalment a efectes de practicar noves diligències d'instrucció que complementessin la instrucció. Així mateix, destaca que no existeix un nexe de causalitat que vinculi la pretensió actual del recurrent amb l'obertura del procediment sobresegut i la indefensió que li hauria ocasionat aquest suposat vici formal.

Pel que fa a la pretensió d'inconstitucionalitat de la primera intervenció telefònica, el Ministeri Fiscal precisa, tal com ho contenen les diverses resolucions judicials, que el procediment seguit envers el

recurrent va ser per un delicte major, tal com es desprèn de la seva incoació mateixa i de la seva comunicació al Tribunal de Corts.

Pel que fa a la vulneració dels seus drets a la intimitat i al secret de les comunicacions, el Ministeri Fiscal destaca que les fitxes personals són relatives a terceres persones i la seva consulta no es pot equiparar a una comunicació.

La mesura d'intervenció telefònica acordada per la Batllia conté una motivació suficient fonamentada en les indagacions, indicis i evidències, així com en la condició d'agent de policia del recurrent que feien inviables altres modalitats d'investigació, circumstàncies valorades pels òrgans judicials. El recurrent no pot al·legar una manca de control judicial en la intervenció telefònica i, per tant, tampoc pot considerar les pròrrogues successives il·lícites, ja que han estat degudament motivades i de manera proporcional a l'afectació dels drets fonamentals del recurrent. Afegeix que pel que fa a la reactivació de la darrera pròrroga, aquesta no va tenir cap incidència en la judicació de la causa, ja que no es va derivar cap transcripció de comunicació, per consegüent, és impossible que el recurrent hagi sofert una indefensió material com a conseqüència d'aquesta. Precisa que el termini total, globalment considerat, no ha superat el temps previst en la normativa processal.

El fet que es notifiqués tard aquesta reactivació a aquest Ministeri Fiscal podria originar queixes per part d'aquest mateix Ministeri, però els drets del recurrent van ser escrupolosament respectats, el qual es va poder defensar amb totes les garanties atorgades per la Constitució.

Pel que fa a la durada del procediment i a l'adequació de la pena a les circumstàncies del recurrent, el Ministeri Fiscal considera que la durada està vinculada a les qüestions prèvies plantejades pel recurrent i reprèn el considerant VIII de la sentència del Tribunal Superior de Justícia en què es qualifica la pena de moderada i ajustada a les circumstàncies del recurrent.

Així mateix, recorda que la valoració de la prova i la interpretació de la legalitat ordinària és competència de la jurisdicció ordinària i precisa que les resolucions impugnades estan plenament argumentades i motivades, sense que puguin ser considerades arbitràries. Tan sols destaca que, pel que fa a les consideracions del recurrent sobre la inhabilitació, aquesta no és una pena complementària, sinó una pena principal prevista a l'article 377.3 del Codi penal.

Per tots aquests motius, el Ministeri Fiscal demana al Tribunal Constitucional que declari la inadmissió a tràmit d'aquest recurs d'empara per la manca manifesta de contingut constitucional de les seves pretensions, d'acord amb l'article 37.2 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional.

Setè

El 7 de setembre del 2016, el Tribunal Constitucional va admetre a tràmit la causa, sense efectes suspensius, seguidament, va trametre la causa a la part recurrent per tal que presentés les al·legacions que estimés pertinents.

Vuitè

El 26 de setembre del 2016, la representació processal del Sr. Jordi Prados Piedra va presentar un escrit d'al·legacions en què reitera substancialment les seves argumentacions i pretensions anteriors.

Novè

El 30 de setembre del 2016, el Ministeri Fiscal, i, el 3 d'octubre del mateix any, la representació processal del Sr. Jordi Prados Piedra, van presentar els seus escrits de conclusions en què reprodueixen les al·legacions i els arguments continguts en els seus escrits anteriors.

Fonaments jurídics

Primer

Per ordre del batlle i en el marc de les recerques inicials sobre una possible acció delictiva, el recurrent va ser objecte d'unes intervencions telefòniques, que en la seva opinió no estaven motivades d'una manera "*raonable*", perquè vulneraven el seu dret a la presumpció d'innocència. El recurrent estima que "*la intervenció telefònica no era necessària (...) ja que es podrien haver realitzat altres investigacions*" i raona que la intervenció telefònica és una intromissió suficientment important per no haver-se d'utilitzar abans altres modalitats d'investigació, vulnerant així el seu dret a la presumpció d'innocència. Considera que la mesura d'establir escoltes telefòniques suposa la vulneració de la presumpció d'innocència i per aquesta raó el recurrent creu que "*és nul l'Aute del 26/03/10, dictat per l'Hble. Batlle instructora per infracció de l'art. 15 de la Constitució en la seva vessant de dret al secret de les comunicacions, i per infracció de l'art. 14 del dret a la intimitat, i a un procés degut i al dret a la presumpció d'innocència*."

Sobre aquest darrer incís, que és aquell que primer ens ocupa, el recurrent afirma que la intervenció telefònica amb escoltes "*no era necessària per la investigació de la revelació de secrets*" i que la mesura no era proporcionada. És cert que aquest tipus d'intervenció constitueix un fet de rellevància per a la intimitat de la persona afectada, però és una mesura proporcionada que el batlle està facultat per la llei per adoptar i, en tot cas, la seva adopció no significa la vulneració del dret a la presumpció d'innocència; en l'actuació del batlle, més enllà de l'observança de la llei, no s'afegeix cap altre exigència per a les escoltes telefòniques en funció del subjecte passiu, l'absència de la qual pugui ser considerada com una possible vulneració de la presumpció d'innocència. Malgrat l'opinió contrària del recurrent, aquesta va ser la decisió del batlle que va dirigir la investigació judicial, el qual ha actuat d'acord amb la llei; tant en l'aute inicial com en les diverses pròrrogues, que també van ser acordades per ordre judicial. El batlle, en la fase de la instrucció, va valorar la necessitat de les escoltes telefòniques i va donar l'ordre de dur-les a terme de conformitat amb la llei i amb les seves competències.

Segons el parer del recurrent, la vulneració del dret a la presumpció d'innocència es basa en el fet que l'establiment d'escoltes telefòniques ha estat dictat per ordre judicial, sense que el jutge hagués adoptat abans altres mesures que considera prèvies o alternatives. Aquesta és una opinió diferent de la del batlle, però aquest ha actuat d'acord amb la llei. En tot cas, el recurrent no aporta cap fet o argument més que reafirmi la seva opinió sobre la vulneració de la presumpció d'innocència. No és un fet convincent per demostrar l'existència d'una suposada vulneració de la presumpció d'innocència que el batlle no hagi interrogat prèviament a la persona afectada per les escoltes que s'havien de realitzar. En tot cas, el batlle era competent, d'acord amb la llei, per dictar l'aute i ordenar

les escoles telefòniques. El criteri discrepant del recurrent sobre l'aute esmentat és una opinió que no demostra la vulneració de la presumpció d'innocència i no invalida la legalitat de les escoltes telefòniques i de les seves pròrrogues.

Segon

Sobre el dret a un procés degut cal recordar que el Tribunal Constitucional no és una tercera instància judicial encarregada de revisar les decisions dels òrgans de la jurisdicció ordinària, a la qual correspon la selecció, la interpretació i l'execució de la legislació aplicable. Aquestes no són matèries que *per se* corresponguin al Tribunal Constitucional. El Tribunal Constitucional només intervé quan pot haver estat lesionat un dret del recurrent garantit per la Constitució, i només en aquesta mesura; és a dir, quan la matèria pot tenir una rellevància constitucional. És aquest el sentit en què el Tribunal Constitucional vetlla per tal que les decisions judicials no siguin arbitràries, incoherents o no raonades, però no ha d'intervenir en les funcions de selecció, d'interpretació i d'aplicació de la legislació ordinària en els contenciosos judicials i tampoc en l'execució de les sentències, que són atribució exclusiva de la jurisdicció ordinària.

El recurrent al·lega que, en la seva opinió, una qualificació correcta dels fets declarats provats no correspon a un delicte major continuat de revelació de secrets o informacions per un funcionari, sinó que correspon amb el tipus delictiu configurat en l'article 377.1 del Codi penal ("*L'autoritat o el funcionari que reveli secrets o informacions que no afectin la intimitat d'una persona, dels quals tingui coneixement per raó del seu càrrec i que no hagin de ser divulgats, ha de ser castigat amb pena d'inhabilitació per a l'exercici de càrrec públic fins a tres anys*"); i que els fets provats no correspondrien a l'apartat 3 del mateix article 377 que disposa que: "*Si la revelació a la qual es refereixen els apartats anteriors afecta la intimitat d'una persona la pena ha de ser de presó de tres mesos a tres anys i inhabilitació per a l'exercici de càrrec públic fins a cinc anys*".

Més endavant ens referirem al contingut del significat de la intimitat quan tractem de la lesió d'aquest dret.

Però cal consignar que tota la tramitació del procediment penal s'ha realitzat d'acord amb les regles de procediment previstes pels delictes de l'article 377.3 del Codi penal. Així ho afirma la sentència del Tribunal de Corts del 28 de juliol del 2015 que qualifica l'existència d'un document a l'inici del procediment judicial que inclou una referència a l'apartat 1, per un "*error de taquigrafia o transcripció*", perquè quedés de la mateixa numeració dels autes com durant tota la tramitació del sumari mai no s'ha produït cap vacil·lació o dubte en el tema: així la comunicació de la incoació del sumari va fer-se al Tribunal de Corts (i no al Tribunal de Batlles), amb una referència explícita al "*presumpte delicte major en el text de la incoació del sumari*".

En tot cas, i pel que fa referència al dret a un procés degut també convé recordar que correspon als òrgans de la jurisdicció ordinària tant seleccionar i interpretar les normes jurídiques aplicables, com realitzar i valorar la pràctica de les proves, així com determinar els fets provats i consignar-los en la sentència. La valoració de la prova és competència de la jurisdicció ordinària i no correspon a aquest Tribunal emetre cap judici sobre els fets declarats provats, perquè la pràctica i la valoració de la prova forma part del debat jurídic realitzat durant el procés en les diverses instàncies de la jurisdicció ordinària. La qualificació penal dels fets provats, així com l'aplicació de la legislació al cas concret formen part de la competència pròpia i exclusiva dels tribunals ordinaris.

Recordem l'aute d'aquest Tribunal Constitucional del 6 de juliol del 2016 recaigut en la causa

2016-14-RE: "*El Tribunal Constitucional recorda que no és un tribunal d'apel·lació de les decisions de justícia i que el recurs d'empara no pot ser utilitzat per transformar aquest Tribunal en una tercera instància judicial; que l'aplicació de la legislació correspon al jutge ordinari; que no correspon al Tribunal Constitucional controlar les decisions de justícia salvat que siguin manifestament arbitràries, irraonables o incoherents*."

Tercer

Pel que fa al dret a obtenir una decisió fonamentada en Dret, la jurisprudència del Tribunal és constant. Així l'aute del 8 de setembre del 2006, recaigut en la causa 2006-8-RE afirmava que: "*El dret a obtenir una resolució fonamentada en dret no converteix el recurs d'empara en una última instància judicial que permeti al Tribunal Constitucional enjudiciar la correcció jurídica de les resolucions impugnades, ni consagra un hipotètic dret constitucional a l'encert de les decisions judicials. El control realitzat pel Tribunal Constitucional des d'aquest dret és un control merament extern que ha de limitar-se a comprovar si les resolucions judicials impugnades estan motivades, si incorren en algun error material manifest o si són arbitràries o lògicament irraonables -en les seves premisses, en el seu raonament o en les seves conclusions- han d'evitar, però, qualsevol ponderació sobre la seva correcció jurídica*". Aquest ha estat el sentit de la jurisprudència constant d'aquest Tribunal. I més recentment l'aute del 7 d'abril del 2014, recaigut en la causa 2014-5-RE en què es concretava que: "*el Tribunal Constitucional no entra a jutjar si la fonamentació donada és la correcta en allò que s'hagi d'aplicar d'una legislació ordinària. Allò que el Tribunal Constitucional es limita a comprovar és: 1) si la fonamentació en Dret existeix, i, 2) si no apareix prima facie com absurda o arbitrària*."

En examinar els aspectes constitucionals adduïts en el recurs d'empara pel que fa a l'article 10 de la Constitució, i, per tant, amb independència de qualsevol judici sobre la selecció de les normes legals, la interpretació i l'aplicació de les lleis, que no correspon a aquest òrgan, el Tribunal Constitucional considera que les decisions judicials adoptades no són arbitràries, absurdes, contradictòries o incoherents; són decisions raonades i fonamentades en Dret, encara que el recurrent pugui mantenir una opinió diferent.

Quart

Tothom té dret a un procés de durada raonable. El recurrent recorda que va ser processat el 24 de novembre del 2010. I que entre l'aute del 2 de maig del 2011, que resol un incident de nul·litat d'actuacions plantejat per aquesta part, fins que el sumari va anar al Tribunal de Corts va passar un període de temps i després en va transcórrer un altre entre el 23 de juliol del 2012, en què la defensa va plantejar unes qüestions prèvies sobre el tràmit de l'article 123 del Codi de procediment penal que no es van resoldre fins al 17 d'octubre del 2014. Finalment, el 28 de juliol del 2015, el Tribunal de Corts va decidir per sentència, i el Tribunal Superior de Justícia ho va fer mitjançant la sentència del 22 de gener del 2016 i l'aute del 22 de febrer del mateix any.

La sentència del Tribunal Constitucional del 25 de maig del 2007, recaiguda en la causa 2007-2-RE afirmava que: "El dret a un judici de durada raonable es formula constitucionalment com un concepte jurídic indeterminat, perquè el seu contingut (la durada "raonable" del procés) no està prefixat ni en termes temporals (durada) ni amb cànons precisos i determinats ("raonabilitat de la durada")". La "durada raonable" és, doncs, un concepte jurídic indeterminat i per aquesta raó, per tal de definir-lo cal valorar la complexitat processal (en aquest cas no sembla excessiva), el temps transcorregut,

l'actitud processal de les parts i l'activitat dels tribunals. Si les qüestions prèvies plantejades pel recurrent han contribuït a allargar el procés, cal admetre que en aquest cas, han estat la conseqüència de l'exercici dels drets de la defensa. La lentitud registrada pot haver afectat a la durada raonable del procés, però no invalida el procés, ni els seus resultats. Una vegada acabada tota la tramitació no tindria sentit ordenar que aquesta s'acabés de manera immediata, ni el retard tampoc és un motiu que permeti l'anul·lació del procediment per tal de reiniciar-lo.

La durada ha estat superior a allò que es podria esperar, però els intervinents han contribuït al retard en major o menor mesura. Tanmateix, en tot cas, cal excloure per improcedent la pretensió del recurrent que al·lega que: "*El fet que el Tribunal de Corts, hagi dictat finalment la resolució corresponent dos anys més tard de les qüestions prèvies, i no repara la dilació ja produïda, i el fet de què s'hagi dictat sentència cinc anys més tard del processament, considerem que la vulneració ja s'ha produït i no queda sanada o reparada per la resolució tardana. I el fet de què no es pugui reposar els drets, doncs el retard i el perjudici ja estan causats, sol·licitaríem l'absolució del Sr. Prados i l'arxiu d'aquesta causa per aquesta vulneració del dret a un judici de durada raonable, i subsidiàriament, la dispensa de la pena d'inhabilitació*". La petició d'absolució del recurrent i, subsidiàriament, la dispensa de la pena d'inhabilitació imposada resulten extemporànies, perquè se situen més enllà de les competències del Tribunal Constitucional com a òrgan constitucional.

Cinquè

El dret a la intimitat està garantit per l'article 14 de la Constitució: "*Es garanteix el dret a la intimitat, a l'honor i a la pròpia imatge. Tothom té dret a ésser protegit per les lleis contra les intromissions il·legítimes en la seva vida privada i familiar*". El dret a la intimitat té una irradiació més àmplia que la de la vida íntima, encara que aquesta en sigui el moll de l'os. Comprèn de fet la defensa de la privacitat. La privacitat de cada persona no sempre té el mateix àmbit i les mateixes dimensions (algunes persones, per exemple, han elegit tenir un vessant públic més dilatat de la pròpia vida que d'altres). Les mesures de protecció del dret a la intimitat han tingut una expansió molt notable en la mesura que el món de la informació i de la imatge s'han desenvolupat, fet que ha generat també una preocupació jurídica sobre la custòdia i l'emmagatzematge electrònic de les dades personals. El criteri general és que en principi totes les dades personals pertanyen al subjecte, excepte si aquest ha autoritzat la seva difusió o la seva cessió. Aquelles entitats o persones que tenen imatges o dades només poden utilitzar-les o cedir-les si estan autoritzades a fer-ho. I tenen obligacions en la seva custòdia d'aquelles que derivin de la seva activitat professional. Els mitjans de comunicació i, en especial, l'emmagatzematge de dades que l'electrònica permet han generat la necessitat de reforçar la frontera que prohibeix la divulgació de les dades personals no públiques sense consentiment de l'interessat o sense causa justificada. En tot cas, la informació protegida pel dret a la intimitat existeix amb independència de la importància del seu contingut i es basa en el dret a la privacitat.

El recurrent esmenta en favor dels seus arguments la sentència del Tribunal Europeu dels Drets Humans en el cas Copland c/ Regne Unit del 3 d'abril del 2007, encara que els dos supòsits de fet siguin bastant allunyats. El cas Copland se situa en el debat sobre la potestat de l'empresa (en aquest cas, una empresa pública) per tal de conèixer els telèfons i adreces de la correspondència i la comunicació electrònica d'un treballador i la licitat de l'empresa d'accedir a la quantitat i durada i adreces de les comunicacions efectuades amb l'objectiu de conèixer-ne la seva durada i el seu destí, privat o públic. El tema, doncs, se situa en concret en la connexió entre el dret a la intimitat i el dret a la inviolabilitat de la correspondència personal.

En aquest cas, en canvi, el recurrent és un agent de policia que, sense causa justificada, ha utilitzat la clau de consulta que li ha estat facilitada pel Servei de Policia (com a cadascun dels altres agents) per tal d'accedir amb rapidesa i d'acord amb les necessitats de la seva tasca professional al centre de dades existent en el Servei Central. Cada membre del Servei de Policia, utilitzant el seu codi personal, pot tenir accés a la informació aplegada electrònicament en el centre de dades d'aquest Servei. En aquest cas el recurrent, que havia resultat sospitós d'haver-lo consultat per tal d'informar-ne a un particular, va ser objecte d'escoltes telefòniques ordenades pel batlle d'acord amb la llei i, més endavant, seria encausat penalment, fet al qual ens hem referit quan hem tractat la vulneració al·legada al dret a la presumpció d'innocència. El recurrent considera que les escoltes telefòniques que va patir, i que van confirmar que transmetia externament informació a particulars, havien estat lesives a la seva intimitat. Però també que la seva intimitat havia estat vulnerada pel cap del servei informàtic del Servei de Policia, el qual va determinar les dades informàtiques existents sobre les consultes efectuades. En el cas de la batlle, aquesta ha actuat d'acord amb la llei. I tampoc podem afirmar que existeixi una vulneració de la intimitat pel fet que el cap del servei informàtic esmentat emeti un informe sobre les consultes efectuades al centre de dades per un agent que pot ser sospitós d'haver comès un possible fet delictiu.

En el dret a la intimitat personal i familiar estan compreses aquelles dades de caràcter que afecten a la vida íntima, que n'és un component indubtable. Però la protecció del dret a la intimitat s'estén a totes les dades de caràcter personal que no hagin estat autoritzades com a susceptibles de ser divulgades, sigui per una autorització explícita amb caràcter general o perquè formin part d'una necessitat racional i raonable de ser conegudes a l'interior d'un àmbit de difusió o coneixement limitats. L'àmbit protegit per la privacitat és tot allò que no ha estat autoritzat a ser divulgat. La intimitat és entesa com a la privacitat de la pròpia vida, modulable segons la voluntat de la persona, i més enllà dels elements íntims, comprèn les dades personals.

La problemàtica generada per la valoració creixent del dret a la intimitat s'ha traduït en l'aparició arreu de lleis de protecció de dades per tal de donar resposta a les noves situacions i fornir més seguretat als ciutadans, unes lleis que entre altres extrems regulen els temes de l'accés de tercers a les dades personals contingudes en arxius o documents públics. Els drets a la intimitat i a la pròpia imatge, com el dret a la inviolabilitat de la correspondència, de major recorregut històric, es basen igualment en el dret de les persones a garantir un espai de vida personal i familiar impenetrable al coneixement dels altres.

El dret a la intimitat personal i familiar garanteix el manteniment d'un poder de control de cada persona sobre la informació que existeix sobre ella i la seva família. Resulta en especial rellevant la informació que tenen els poders públics o les grans empreses públiques o privades. La Llei 30/2014, del 27 de novembre, qualificada de protecció civil als drets a la intimitat, a l'honor i a la pròpia imatge, n'és un exemple, per bé que se centra més aviat en la problemàtica generada per la pràctica del dret a la informació. La Llei qualificada esmentada estableix en l'article 4.2 que l'accés a la intimitat d'una persona és legítim quan està justificat com a mínim en algun dels supòsits següents: el consentiment; l'autorització per una llei o l'existència d'un "*interès públic o privat que no es manifesti abusiu o arbitrari i que justifiqui la limitació al dret*", així com les actuacions autoritzades per la llei i sotmeses al control judicial. I troba la seva concreció en les lleis de protecció de dades.

Més rellevància per al cas que ens ocupa és la Llei 8/2004, del 27 de maig, qualificada del Cos de Policia que preveu en l'article 34 la creació d'un Centre de Processament de Dades Policials destinat a "*la recollida, el dipòsit, l'elaboració, la classificació i la conservació de la informació necessària per a l'exercici de les funcions del Cos de Policia*" que, d'una banda, ha d'actuar vetllant pel respecte al dret a la intimitat i, d'altra banda, ha d'esdevenir una eina eficaç al servei del Cos, sobre el qual ha

de mantenir el control necessari per tal d'evitar el risc d'un accés incontrolat o d'una divulgació indeguda de les dades contingudes en el centre de dades.

La matrícula d'un cotxe és una dada personal, que pot ser molt o poc rellevant per a la sensibilitat de l'afectat, però l'accés i l'ús de les dades d'informació SICC del Servei de Policia han de ser garantits per aquest Servei com un dels aspectes claus del seu funcionament correcte. L'informe del cap d'informàtica no vulnera la intimitat del recurrent i garanteix, en canvi, l'observança de la llei i el dret a investigar a un membre del Cos si existeix la sospita que hagi comès una infracció penal en l'ús de la central de dades del Servei de Policia pel fet que aquesta no hagi estat utilitzada per activitats justificades. La central de dades no pot ser utilitzada per qualsevol altra finalitat, sigui per amistat, sigui per raons econòmiques. El Servei de Policia ha de garantir que la seva central de dades només s'utilitza per a finalitats policials, és a dir, per tal de prevenir o perseguir infraccions penals. La seguretat pública exigeix que el Servei de Policia mantingui un control de coneixement sobre l'ús d'aquesta central i controli el possible ús extern d'aquestes dades en la prevenció o la persecució d'infraccions penals. Als efectes del dret protegit és irrellevant que no s'hagi revelat cap "*dada sensible*": la dada sensible és que algunes dades del Servei SICC de la Policia hagin estat fornides per un policia a un particular.

Sisè

L'article 15 de la Constitució "*garanteix (...) el secret de les comunicacions, llevat el cas de manament judicial motivat*". I d'altra banda, tal com hem consignat, l'article 8 del Conveni per a la salvaguarda dels drets humans i de les llibertats fonamentals tracta també aquesta matèria com un aspecte més genèric del dret a la vida privada. El recurrent defensa el seu dret al secret de les comunicacions en un doble vessant: d'una banda, contra les escoltes telefòniques que li van ser realitzades per ordre judicial; per bé que aquestes li van ser practicades per ordre d'un batlle i d'acord amb la llei. Però, d'una altra banda, el recurrent invoca el seu dret al secret de les comunicacions davant l'activitat del cap del servei d'informàtica del Servei de Policia, el qual en un informe va determinar les consultes que el recurrent havia efectuat en la central de dades del Servei de Policia, que també vincula amb la defensa del dret a la vida privada.

En el supòsit que se'ns presenta no ens trobem davant un control de les comunicacions, perquè hi ha l'accés unidireccional d'un usuari autoritzat a un centre de dades del Servei de Policia, dades acumulades amb la finalitat que els seus agents (i només els seus agents) estiguin en les millors condicions per poder disposar, amb rapidesa, precisió i seguretat en la informació, de les dades que necessiten en la seva activitat per tal de combatre o prevenir el delicte. Es tracta d'una informació destinada i reservada als membres del Servei de Policia, els quals la poden consultar en qualsevol moment per raó de la seva activitat. No es tracta de comunicacions, sinó de les consultes a un centre de dades, construït pel Servei de Policia i dirigit en exclusiva als seus agents per tal de realitzar la seva activitat de combatre i de prevenir els fets delictius. Les consultes de documents en paper o de fotografies en carpetes o arxius antics que poden ser traslladats i consultables avui dia per via electrònica, són diferents de les comunicacions.

Segons la jurisprudència del Tribunal Europeu dels Drets Humans en el punt 41 de la sentència del cas Copland c/ Regne Unit es declara que: "*les trucades telefòniques des de locals professionals estan a priori compreses en les nocions de "vida privada" i de "correspondència" en el sentit de l'article 8.1*". Amb independència de la importància d'aquesta sentència sobre la garantia del secret de les comunicacions, la doctrina establerta pel Tribunal Europeu dels Drets Humans no es refereix a les consultes fetes a un servei electrònic intern d'un cos de policia, a través del qual els agents en

la seva actuació tenen accés a informacions útils, ràpides, sòlides i potser sensibles per tal de realitzar la seva activitat professional de manteniment de l'ordre públic, la prevenció i la persecució de les infraccions penals i la protecció dels drets i llibertats de les persones en una societat democràtica.

La base de dades d'informació SICC del Servei de Policia és una creació de l'Administració, d'us exclusiu i reservat als agents de policia. És un servei de creació i de propietat pública, per tant és un arxiu de caràcter públic, però no és un centre públic de dades. És un servei de dades basat i justificat per les necessitats professionals dels membres del Servei de Policia. Els agents tenen registrat un codi d'accés personal identificador per tal de poder realitzar les consultes, fet que fa possible el seu reconeixement i, en el seu cas, la recuperació *a posteriori* de qui l'ha consultat i d'allò que s'ha consultat, amb l'objectiu de garantir-ne l'ús d'acord amb les finalitats del Servei. Aquesta base de dades no és un arxiu d'ús públic, encara que pugui contenir dades que siguin públiques (o no). El deure de reserva d'un centre de dades d'us exclusiu dels agents no admet la consulta i la divulgació amb fins privats, amb independència que les seves dades siguin o no també accessibles per altres mitjans.

En aquest cas es tracta del coneixement per part d'un agent d'unes dades a les quals estava autoritzat a accedir en l'exercici de la seva funció pública, que és allò que li forneix un motiu legítim d'accés, però no ho estava per raons privades (particulars). No són dades posades al servei de les persones que són agents de policia, sinó dades que el Servei de Policia posa a disposició dels seus agents per tal que puguin realitzar la seva activitat professional.

El Servei de Policia ha distribuït als seus agents una clau personal d'accés i aquest fet genera la possibilitat d'establir electrònicament el coneixement sobre la identitat de l'agent que ha accedit a la base de dades i les consultes realitzades, cosa que tendeix a prevenir i a detectar un possible ús desviat de la finalitat per la qual existeix (la lluita contra el delicte), com podria ser que l'objectiu de les consultes pogués ser la comercialització de la difusió de les dades, la informació a particulars o el simple coneixement personal sense cap justificació policial. La societat democràtica ha de poder garantir que els funcionaris públics de l'Estat de Dret no utilitzaran amb una finalitat espúria les dades a les quals l'Administració ha pogut tenir accés. La defensa de la privacitat de les dades acumulades pel centre d'informació del Servei de Policia és una exigència de la societat democràtica. I els agents hi poden tenir accés només per a la realització de la seva tasca de prevenció o de persecució de fets delictius, però no per motius externs a aquesta activitat. I, com és d'esperar, no poden divulgar-les.

Es tracta, doncs, d'un arxiu de propietat pública que no és de consulta pública; és d'ús reservat als agents que per tal d'accedir-hi electrònicament s'han d'identificar amb una clau personal i on les consultes de l'usuari i dels documents consultats queden registrades. Es tracta d'una base de dades construïda per tal de fer possible les tasques de recerca i d'informació policials. No és un fitxer destinat a altres usos o que pugui ser utilitzat amb altres finalitats. És un instrument propi del Servei de Policia, que permet l'accés a cada agent dotat d'un codi personal, i que té com a finalitat la realització de consultes en la seva activitat professional.

El Servei de Policia té competència per utilitzar els seus registres interns de consulta amb la finalitat de poder garantir l'ús correcte del servei públic. El servei SICC no és un registre d'ús públic, ni està creat per ser utilitzat al marge de l'activitat professional dels agents. És un Servei de la Policia; no és un registre al servei dels agents de policia en tant que ciutadans o en tant que persones privades, sinó només en la mesura en què són funcionaris de la policia, i a ell només poden tenir-hi accés en la realització de la seva funció pública. El control del Servei sobre l'accés al coneixement de l'ús

efectuat del banc de dades no precisa del consentiment de cada usuari. El Servei pot supervisar sempre el seu funcionament per tal que no es produeixi l'accés de persones exteriors no habilitades o un ús que pugui resultar abusiu o desviat fer per persones habilitades.

La representació processal del recurrent addueix que "*s'ha produït una intromissió il·legítima en l'àmbit de la intimitat personal del recurrent, consistent en obtenir informació sobre els destinataris de les consultes efectuades, les hores en què es van efectuar i la seva durada*". Però forma part de les funcions que corresponen al Servei de Policia i als funcionaris del seu departament d'informàtica el control sobre el funcionament correcte del centre de dades i, en el seu cas, detectar les fitxes consultades. Aquest departament ha de vetllar per tal que les dades que conté no siguin utilitzades amb una finalitat distinta a aquella que és pròpia del Servei de Policia en la defensa de l'ordre, la prevenció i la persecució de les infraccions penals i la protecció dels drets i llibertats dels integrants de la societat democràtica, tot respectant la privacitat de les dades aplegades en el centre de dades i garantint que cap usuari del servei policial atempti contra la intimitat dels ciutadans.

DECISIÓ:

En atenció a tot allò que s'ha exposat, el Tribunal Constitucional, per l'autoritat que li confereix la Constitució del Principat d'Andorra,

HA DECIDIT:

Primer

Desestimar el recurs d'empara presentat per la representació processal del Sr. Jordi Prados Piedra contra la sentència del 28 de juliol del 2015, dictada pel Tribunal de Corts, i contra la sentència del 22 de gener del 2016 i l'aute del 22 de febrer del mateix any, dictats per la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia.

Segon

Publicar aquesta sentència, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

I així, per aquesta sentència nostra, que ha de ser notificada a la representació processal del Sr. Jordi Prados Piedra, al president del Tribunal de Corts, al president del Tribunal Superior de Justícia i al Ministeri Fiscal ho pronunciem, manem i signem a Andorra la Vella, el 10 d'octubre del 2016.

Isidre Molas Batllori
President

Dominique Rousseau
Vicepresident

Juan A. Ortega Díaz-Ambrona
Magistrat

Laurence Burgorgue-Larsen
Magistrada